శ్రీ రమణ జ్యోతి
అక్టోబర్ 2019
ఈ సంచికలో ...

Sri Ramana Jyothi
October 2019
IN THIS ISSUE ...

1.	**డా॥ కే.యస్. గారి 63వ ప్రవచనం**	డా. వి. రామదాస్ మూర్తి	**3**
2.	**భగవాన్ రమణ మహర్షి**	కమలాకర వేంకటరావు	**8**
3.	**శ్రీ భగవాన్ సేవలో**	జి. శ్రీహరి రావు	**11**
4.	**శ్రీరమణ మహర్షి యొక్క భక్తాగ్రేసరులు**	మల్లాది ఫణిమాల	**18**
5.	**శరణాగతి - అంతరార్థం**	తాడిమేటి సత్యనారాయణ	**24**
6.	**"Reflect On My Teachings and Do What You Like!"**	Dr.K.Subrahmanian	**30**
7.	**The Malai Is Where You Are!**	Smt. Manaswini	**34**
8.	***Lest We Forget* - Sri K. Ramkishan**	A.V. Ramanaiah	**36**
9.	**Kavyakantha's Chatvarimsat**	V. Krithivasan	**38**
10.	**We Are Chosen by Atman**	V. Ganesan	**42**
11.	**Saints of Periapuranam Enadinatha Nayanar**		**49**

Events in Sri Ramana Kendram in October

1. Satsang - Every Sunday - 9.00 - 10.45 a.m.
2. 12th October - (Every 2nd Saturday of the month) Uma Sahasram recitation from 12.00 noon - 5.00 p.m.
2. 3rd Sunday - Meditation - 9.00 - 10.45 a.m.
4. 21st October - Punarvasu Satsang - 6.00 - 7.15 p.m.

© Copyrights of all the material used from Sri Ramanasramam publications in Sri Ramana Jyoti either in excerpted form, translated form or serialised form totally belong to Sri Ramanasramam, Tiruvannamalai.

శ్రీ రమణజ్యోతి వ్యవస్థాపకులు : కీ॥శే॥ డా॥ కె. సుబ్రహ్మణియన్
(వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు, శ్రీరమణకేంద్రం)

దైవ సంకల్పాన్ని ఊహించలేము

డా॥ కే.యస్. గారి 63వ ప్రవచనం
అనువాదం: డా. వి. రామదాస్ మూర్తి

అనుభవాలను పంచుకోవాలి

మనమందరమూ ఇతరుల అనుభవాల నుండి ఎన్నో విషయాలను తెలుసుకుంటాం. ముఖ్యంగా, అవతలివారికి ఎదురైన కొన్ని సంఘటనలు, ఆధ్యాత్మికంగా వారు అనుకోని అనుభవాలను గురించి తెలిసినప్పుడు సంతోషించడమే గాకుండ మనకు దైవం మీద విశ్వాసం పెరుగుతుంది. ఇతరుల సంతోషంలో పాలు పంచుకున్నప్పుడు మన సంతోషం రెట్టింపు అవుతుంది. అలాగే కష్టాలను పంచుకుంటే దుఃఖం సగమౌతుంది. ఎందుకంటే ఎదుటివాళ్ళు మనపట్ల సానుభూతి చూపినప్పుడు కష్టాన్ని, మరియు దుఃఖాన్నీ పంచుకుంటారు. ఇటీవల మన కేంద్రంలో చిరకాల భక్తుడు శ్రీ పి. రాఘవేందర్‌గారికి అనుకోని ఆనందమైన అనుభవం కలిగింది. వారి మాటల్లో ఆ సంఘటన గురించి శ్రీ రాఘవేందర్ చెబుతారు:

“చాలా ఏళ్ళనుండి మా కుటుంబం శ్రీ చినజీయర్‌స్వామి గారి పట్ల భక్తిశ్రద్ధలు కనబరుస్తోంది. ముఖ్యంగా మా తల్లిగారికి గురువుగారి దర్శనం చేసుకుని, వీలైతే స్వామివారిని ఇంటికి ఆహ్వానించి, కృతార్థులం కావాలన్న చిరకాల వాంఛ వుండేది. ఆ మధ్య ఉగాది సందర్భంగా ఖమ్మంలో మరొక భక్తుడు శ్రీ నరేష్ కుమార్ గారి ప్రత్యేక వినతితో వారి ఇంటికి శ్రీ జీయర్ స్వామిగారు రావడం జరిగింది. తమ నూతన గృహంలో మొట్టమొదట శ్రీ స్వామిగారు తమ పాదపద్మాలను మోపాలని

నరేష్ కుమార్ కోరుకున్నారు. అక్కడి కార్యక్రమాలు ఆలస్యమయ్యాయి. హైదరాబాద్‌కు వచ్చి రాత్రి ఫ్లైట్‌లో చెన్నై వెళ్ళాలన్నది స్వామివారి అసలు ప్రణాళిక, హైదరాబాద్‌లో ఆగే ఉద్దేశం లేదు.

ఉదయమే ఖమ్మం నుండి శ్రీ నరేష్‌కుమార్ గారి కారులో బయలుదేరి వస్తుండగా మధ్యలో ప్రమాదానికి గురైన కారు రోడ్డు ప్రక్కకు పడిపోవడం జరిగింది. అదృష్టవశాత్తు, ఎవరికీ ఏ గాయాలు కాలేదు. తిరిగి సర్దుకుని వచ్చేసరికి హైదరాబాద్ ఆలస్యంగా చేరారు. విమాన ప్రయాణానికి ఆలస్యం అయింది. ప్రక్కరోజు ప్రొద్దుట మాత్రమే తరువాతి విమానం చెన్నైకి వుంది. స్వామివారు తమ మఠంలో మకాం పెట్టారు. అప్పుడు అనుకోని రీతిలో నాకు, డా. కె.ఎస్.గారికి శ్రీస్వామిజీ దర్శనం జరిగింది. అంతకంటే విచిత్రంగా అక్కడ జరిగిన సంభాషణల సందర్భంగా, ఎంతో కాలం నుండి మా కుటుంబం స్వామిగారిని మా గృహానికి ఆహ్వానించాలన్న కోరిక తెలపడం జరిగింది.

స్వామిగారు ఎంతో దయతో, ఉదారంగా, తాము అప్పుడున్న చోటికి మా ఇల్లు దగ్గరే వుంటే అట్లాగే వస్తామని దయతో సెలవిచ్చారు. మా ఆనందానికి హద్దుల్లేవు. అలాగ స్వామీజీ మా ఇంటికి దయచేయడంతో మా తల్లి బ్రహ్మానందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బు అయింది. ఆనవాయితీ ప్రకారం స్వామిగారికి సత్కారాలు పూర్తి అయిన తరువాత మా తల్లి "తనకు ఏమీ తెలియదనీ, తనను ఆశీర్వదించాలి" అని కోరారు. స్వామిగారు చిరునవ్వుతో, "చాలా మందికి తమకేమీ తెలియదన్న ఎఱుక వుండదు. అది ఎంతో గొప్పది. మీ విషయంలో మీరు ఏ ఆశా వదులుకోనక్కర లేదు.

అంతా బాగా జరుగుతుంది" అని ఆశీర్వదించారు. ఆ తరువాత స్వామీజీ లక్ష్మీనారాయణ అనే మరొక భక్తుని ఇంటికి కూడ దయచేశారు, ఆ విధంగా అనుకోకుండ మా చిరకాల కోరిక తీరింది" అని శ్రీ రాఘవేందర్ ముగించారు.

(ఆ తరువాత డా. కె.ఎస్.గారు తమ ప్రసంగాన్ని కొనసాగిస్తూ ఇలాగ చెప్పారు)

ఇలాంటి సంఘటనల వల్ల అసాధ్యమని అనుకొన్నవి కూడ సాధ్యమౌతాయి. ఈ ఉదంతం నుండి గ్రహించవలసిన పలు విషయాలున్నాయి. శ్రీ రాఘవేందర్ చెప్పినట్లుగా స్వామీజీ ప్రయాణిస్తున్న కారు ప్రమాదానికి లోనుకావడం వల్ల వారు హైదరాబాదుకు ఆలస్యంగా రావడం, ఇక్కడ మకాం చేయడం సంభవించింది. అంతకు ముందు, ఆ తరువాతి సంఘటనలు ఎంతో నాటకీయంగా జరిగాయి. నరేష్ కుమార్ గారికి కారు నడపడంలో మంచి అనుభవం వున్నప్పటికీ, ప్రమాదం జరిగింది. అదృష్టవశాత్తు ఎవరికీ ఏమీ కాలేదు. స్వామీజీ అనుకోకుండ హైదరాబాద్‌లో వుండి పోవలసి వచ్చింది. పరోక్షంగా అది ఎన్నో ఆశ్చర్యకరమైన ఫలితాలకు దారి తీసింది.

ఊహించలేని ఫలితాలు

పై సంఘటనలు అప్పటికి నాకు తెలియవు. కేశవరెడ్డి గారు విషయాలు తెలుసుకుని స్వామి వారి దర్శనం చేసుకున్నారు. మాటల సందర్భంలో స్వామీజీ నన్ను గురించి అడిగారట. స్వామీజీకి సమయం వుంటే నన్ను వారి సన్నిధికి తీసుకు రమ్మంటారా అని కేశవరెడ్డి గారు అడిగినప్పుడు, నన్ను కలవాలని

స్వామివారు అన్నారట. ఆ విషయం కేశవరెడ్డి నాకు ఫోన్‌లో చెప్పారు. అంతలో ఆయనకు మరొక ముఖ్యమైన పని రావడంతో తాను నాతో రాలేకపోవచ్చునన్నారు. స్వామీజీ రమ్మన్నందు వల్ల నేను వెళ్ళాలని నిశ్చయించుకున్నాను.

నాకు కళ్ళ సమస్యలు వున్న కారణం వల్ల కంటివైద్యులు డాక్టర్ నరసింహారావుగారు అనే కేంద్రం భక్తులు నన్ను ఒంటరిగా బయటకు వెళ్ళవద్దనీ, వెళ్ళవలసి వస్తే, ఎవరినైన వెంట తీసుకు వెళ్ళమని సలహా ఇచ్చారు. కేంద్రం చిరకాల భక్తులు శ్రీ రమణయ్య గారు కూడ అదే మాట చెబుతుండేవారు. కాని ఆ సమయానికి వారిద్దరికీ నాతో రావడం కుదరలేదు. అందుకే ఆ పరిస్థితుల్లో శ్రీ రాఘవేందర్ గారితో మాట్లాడితే, తాము నన్ను తీసుకెళ్తామన్నారు. మిగత సంగతులన్నీ రాఘవేందర్‌గారు ఇప్పుడే చెప్పారు.

ఇలాంటివన్నీ మనం ఊహించలేనివైన సంకల్పాలే. కారులో స్వామీజీ వున్నప్పుడు ఆ ప్రమాదం జరగడం, ఎవరికీ ఏ హానీ కలగకపోవడం ఒకటి. అలా ఆలస్యంగా హైదరాబాద్ చేరడం వల్ల ఇక్కడ స్వామీజీ మకాంచేసి, రాఘవేందర్, లక్ష్మీనారాయణ గార్ల ఇళ్ళను దర్శించడానికి మార్గం ఏర్పడింది. మనకు ఇవి అర్థం కావు. బహుశః రాఘవేందర్‌గారి తల్లి యొక్క గాఢమైన భక్తి, నమ్మకం కారణం కావచ్చు.

మన మనస్సు విషయాలను సంపూర్ణంగా అవగాహన చేసుకోనివ్వదు. ప్రపంచంలో జరిగే అన్ని విషయాల పరిణామాలు ఖండాలుగా మాత్రమే మనం గ్రహించడం వల్ల, ప్రతీదీ మన మంచికే అన్న అసలు సత్యం మన ఎఱుకలోకి రాదు. ఒకటి

మంచిది, మరొకటి మంచిది కాదు అన్న అభిప్రాయాన్ని ఆ విషయం వల్ల మనకూ మన వాళ్ళకూ కలిగే ఫలితాన్ని అంచనా వేసి నిర్ణయానికి వస్తాము. అందుకే ప్రస్తుత ఉదంతం వంటి ప్రతి సంఘటన వెనుక ఏదో ప్రయోజనం వుంటుందన్న యథార్థం మన ఆలోచనలకు అతీతంగా వుంటుంది.

(ఇప్పటికే ఎంతో ఆలస్యమైనప్పటికీ, పాఠక భక్తులకు ఒక ముఖ్య విషయం చెప్పాల్సి వుంది. డా. కే.ఎస్.గారు తాము ఊళ్లో వున్నంతకాలం, తమ ఆరోగ్యాన్ని కూడ ప్రక్కకు పెట్టి ప్రతి ఆదివారం శ్రీరమణకేంద్రలో జరిగే సత్సంగాలలో తమ అద్భుత ప్రసంగాలను చేస్తూనే వచ్చారు. గొప్ప విశేషమేమిటంటే కేంద్రం లోని రమణ భక్తులు, శ్రీ పులిజాల రాఘవేందర్‌గారు, డా. కె.ఎస్. చేసిన ప్రతి ప్రవచనాన్ని రికార్డు చేసి, మొదట టేప్‌లు, తరువాత సి.డి.లుగా తయారు చేసి మొత్తం రమణ భక్తులందరికి ఎనలేని సేవ చేశారు. అలాగే కేంద్రంలోని మరొక భక్తురాలు శ్రీమతి స్నేహ చౌధరీ గారు ఎంతో శ్రమకు ఓర్చి, ఆ సి.డి.ల నుండి ఇంగ్లీషు టైప్ ప్రతులను అనువాదం కోసం అందజేస్తున్నారు. ఆమె చేసిన ఈ సేవ కారణంగానే, శ్రీ తాడిమేటి సత్యనారాయణ గారు గాని, నేను గాని డా. కె.ఎస్. గారి ప్రవచనాల తెలుగు అనువాదాన్ని అందించ గలుగుతున్నాము. ఈ సంచికతో కలుపుకొని, 63 ప్రవచనాలు శ్రీరమణ జ్యోతిలో ధారావాహికంగా ప్రచురించే భాగ్యం కలిగింది. ఈ పత్రిక పాఠకులందరి తరపున శ్రీ రాఘవేందర్‌గారికి, శ్రీమతి స్నేహ చౌధరీ గారికి మా కృతజ్ఞాతాభివందనలను తెలియజేసుకొంటున్నాం. - సంపాదకుడు)

భగవాన్ శ్రీ రమణ మహర్షి

(గత సంచిక తరువాయి) కమలాకర వేంకటరావు

శ్రీ రమణుల సన్నిధి శాంతిసంధాయకమూ, సంశయ విచ్ఛేదకమూ అనే మాట సర్వసామాన్యంగా అందరూ అనుభవపూర్వకంగా చెప్పుకుంటూ వుండేవారు. నిత్యమూ ఆత్మస్థుడై ఉండేవాని పరిసరాలు శాంతితరంగాలతో నిండివుండడం సహజమే. ఆత్మస్థులై వుంటూనే శ్రీరమణులు భక్తుల ననుగ్రహింపగోరి సర్వసులభులై అందరితో కలసి మెలసి తిరుగుతూ వారి ప్రశ్నలకు వాగ్రూపమున గూడ చక్కని సమాధానము లిచ్చి వారికి జ్ఞానోపదేశం చేస్తూ వుండేవారు. భారతదేశం నలుమూలల నుండే కాక, విదేశాల నుండి సైతం వచ్చిన యాత్రికులతో శ్రీరమణులు సల్పిన యిష్టాగోష్ఠులను 1935-39 మధ్య నాలుగు సంవత్సరాల పాటు శ్రీ మునగాల వెంకటరామయ్యగారు (పిమ్మట వీరు ఆశ్రమ స్వీకారం చేసి శ్రీరమణానంద సరస్వతీ స్వాములవారైనారు) శ్రద్ధతో వ్రాసివుంచగా రూపొందినదే Talks with Sri Ramana Maharshi అనే గ్రంథం. ఈ చిన్ని పొత్తంలోని రమణ సూక్తులన్నీ ఆ గ్రంథరాజం నుండి ఎన్నికచేసి అనువదించబడినవే.

ప్రతి మానవునిలోనూ 'నేను', 'నేను' - అని అంటూ వుండేది ఒకటి ఉండడం అందరికీ అనుభవసిద్ధమే. ఆ 'నేను' కు మూలం తెలుసుకోమన్నదే మహర్షి చేసిన బోధకు ముఖ్య సారాంశం.

అహంకారరూపమైన 'మాయ నేను'ను వదలి దానికి మూలంలో ఉన్న 'అసలు నేను'ను పట్టుకోవాలి. సుషుప్త్యవస్థలో అహంకార మడగి 'అసలు నేను' భాసిస్తున్న మాట నిజమే కాని, అది తెలియబడడం లేదు. జాగ్రత్తులో నుండియే దానిని తెలుసుకోవాలి. 'నేను'కు మూలాన్ని అన్వేషించడమే దానికి సూటి మార్గం. ఆత్మ గురుబోధచే అది శ్రీరమణమహర్షి పదునారేండ్ల వయస్సులోనే తెలుసుకున్నారు. ప్రహ్లాదుడు తండ్రికి చెప్పినట్లు, ఇది 'చదువులలో మర్మం' తెలుసుకోడమే కాని వేరు కాదు. సకల శాస్త్రముల పరమ లక్ష్యమూ, సకల సాధనల పరమ గమ్యమూ దీనిని తెలుసుకోవడమే.

ఈశ్వర సాక్షాత్కారం, బ్రహ్మసాక్షాత్కారం అనే వాటికి కూడ ముఖ్య కీలకం ఈ ఆత్మసాక్షాత్కారమే. దేనిని తెలుసుకున్నా ఆత్మ ద్వారముననే తెలుసుకోవలసి వుంటుంది. బ్రహ్మము నేననే అనుభూతి కూడ ఆత్మయందే పొందవలసి వుంటుంది. కనుక ఆత్మ నిజస్వరూపమేమిటో తెలుసుకోడం, అనగా 'అసలు నేను' ను తెలుసుకోడం తలపుల కన్నింటికీ మూలం. ఎవరికైనా ఆత్మ కంటె - అనగా తనకంటె తనకు సన్నిహితమైన వస్తువేదీ లేదు. అయినా అజ్ఞానం చేత మానవుడు తనకు తానే దూరమైపోతున్నాడు. జ్ఞానం చేతనే ఆ దూరాన్ని దాటవలసి వున్నది. 'మాయ నేను' మూలాన్ని ఎరుకతో వెదకడంకంటె అందుకు దగ్గర దారి మరిలేదు. ఈ పరమరహస్యాన్ని అనుభవపూర్వకంగా తెలుసుకున్న

శ్రీరమణులు దానినే ఎలుగెత్తి లోకానికి చాటారు. ఆ అనుభవంతో ఆత్మస్థుడై చెప్పినమాట కాబట్టి అది మహాప్రభావసంపన్నమై విరాజిల్లింది.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస మహోన్నతమైన ఆధ్యాత్మిక సత్యాలను చక్కని కథలలో పొదిగి బోధించేవారు. శ్రీరమణమహర్షి బోధించే సూటిపద్ధతి మరొక రకం. ఇరువురూ తమ తమ పద్ధతుల యందు తమకు తామే సాటి. జ్ఞానాంజనశలాకలవంటి శ్రీరమణ మహర్షి బోధలు ఎవరిని ఉత్తేజితులను గావింపవు? బోధలు పూర్ణ ఫలితము లివ్వడానికి దైవానుగ్రహం కావాలి. భగవాన్ శ్రీరమణ మహర్షి భౌతిక కాయంతో ఈ భూమిపై తిరుగాడిన కాలంలో అట్టి అనుగ్రహరూపంగా కూడ విరాజిల్లారు. అమృత స్వరూపుల అనుగ్రహం శరీర త్యాగానంతరం కూడ ఉండేదే - ఎక్కడికి పోదు.

అంతర్ముఖత్వ సాధన

మహావాక్యాలూ, వాటి అర్థ నిర్ణయాలూ అంతులేని చర్చలకు దారితీసి సాధకుల మనస్సులను బహిర్ముఖంగా ప్రసరింపజేస్తూ వుంటాయి. మనస్సును అంతర్ముఖం చెయ్యాలంటే సాధకుడు సూటిగా 'నేను'లో నిలకడ సంపాదించుకోడం అవసరం. బాహ్య ప్రవృత్తు లంతరించి అతని కపుడు పరమశాంతి చేకూరుతుంది.

శ్రీ భగవాన్ సేవలో

(గత సంచిక తరువాయి)

- శ్రీ జి. శ్రీహరిరావు

శ్రీ టి.ఎన్. వెంకటరామన్ (స్వామి రమణానంద)

1. శ్రీ భగవాన్ నాకు నేర్పిన మొదటి పాఠం:

శ్రీ అరుణాచల పర్వతం తూర్పుభాగంలో కట్టబడిన ఒక పాకలోని గది కటకటాల కిటికీలో ఒక పళ్ళెంనిండా కొన్ని మిఠాయిలు పెట్టబడి వున్నాయి. ఆ గదిలో ఒక మూల అలిసిపోయిన ఒక వృద్ధురాలు పడుకొని వున్నారు. ఆమె దగ్గరనే ఒక ఐదేళ్ళ బాలుడు కూర్చొని అటూ, ఇటూ చూస్తున్నాడు. కొద్దిసేపటికి లేచి, నెమ్మదిగా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళి, తన పసి చేతులతో ఒక మిఠాయి తీసుకొని నోట్లో పెట్టుకున్నాడు.

అకస్మాత్తుగా కిటికీ తెరుచుకొని ఒక కోతి కుంటుకుంటూ వచ్చి ఆ బాలుడిని చెంపపై కొట్టింది. ఆ మిఠాయి లాక్కొని కొరికింది. ఆ బాలుడు భయపడి, నిశ్చేష్టుడై ఒక కేక పెట్టాడు. ఆ వృద్ధురాలు లేచి, కంగారుపడి, "ఓరి కుంటీ! బాబు మన వాడురా! వాడికి హాని చేయకు" అని అరిచారు.

ఆమె ఈ మాటలు అంటుండగానే, గోచీ పెట్టుకున్న ఒక సాధువు మధురమైన చిరునవ్వుతో లోపలకు వచ్చారు. బాలుడి వంక చూసి, "నిన్ను కొట్టాడా? నీకు అది మంచి గుణపాఠం. పళ్లెంలోని పళ్ళూ, మిఠాయిలూ నొండికి చెందుతాయి. నువ్వు రోజూ చూస్తున్నావు కదా! వాడికి చెందిన మిఠాయి నువ్వు తీసు

కోవడం తప్పు కదా! ఎపుడూ ఇతరులకు చెందిన వస్తువులను మనం తీసుకోకూడదు. అర్థమైందా?'' అని మందలింపుగా గాక, ఎంతో ప్రేమతో విశదీకరించారు. ఆ బాలుడు ఆ రోజు పొందిన సున్నితమైన ఉపదేశం అది.

ఈ సంఘటన 1920లో స్కందాశ్రమంలో జరిగింది. ఆ సాధువు మరెవరో కాదు. మహాజ్ఞానిగా విశ్వవిఖ్యాతి గడించిన శ్రీరమణ మహర్షి, అప్పటికి ఆయన వయస్సు 41 సంవత్సరాలు. ఆ బాలుడు, శ్రీభగవాన్ తమ్ముని ఏకైక కుమారుడు వెంకట రామన్. ముద్దుగా 'వెంకిటూ' అని పిలిచేవారు. ఆ వెంకిటూని నేనే. ఆ వృద్ధురాలు మా నాయనమ్మ. శ్రీభగవాన్ తల్లి అలఘమ్మాళ్. ఆ సంఘటన నా స్మృతిపథంలో నాటుకు పోయింది. నా పెదనాన్న (శ్రీ భగవాన్) గారు నాకిచ్చిన ఉపదేశం ఆ సమయంలో నాకు అర్థం కాలేదు. కానీ, తర్వాత నేను ఆశ్రమ ఆధిపత్య బాధ్యత తీసుకొన్న తర్వాత, ఆ ఉపదేశానికి అనుగుణంగా నేను జీవించే విధంగా ఆ సంఘటన ద్వారా నన్ను ఆయన దీవించారని నాకు అర్థమైంది.

కుంటి కోతి (నొండి) గురించి క్లుప్తంగా చెబుతాను. శ్రీభగవాన్ సామీప్యంలో నిత్యమూ ప్రకటితమయ్యే స్వతంత్రమూ, సహజత్వమూ వల్ల కొండమీదగానీ, కొండ క్రిందగానీ ఆవులు, కుక్కలు, కోతులు వంటి జంతువులు కూడా ఎంతో నిర్భయంగా ఆయనతో స్నేహంగా సంచరించేవి. ఈ విషయం ఆశ్రమ ప్రచురణల వలన మనం తెలుసుకోవచ్చును.

ఒకసారి, తన బిడ్డతోపాటు ఒక కోతి చెట్టుమీద ఒక కొమ్మ మీద నుండి ఇంకొక కొమ్మమీదకు దూకుతున్నపుడు, పట్టు వదలి తల్లినుండి పిల్లకోతి కిందకు పడిపోయింది. దాని లేత కాలు విరిగి పోయింది. ఆ బిడ్డను శ్రీ భగవాన్ సంరక్షించి, కాలుకు కట్టుకట్టి, కొంతకాలం వరకు దానికి ఆహారం ఇచ్చి సాకారు. కాలు నయమైందిగానీ కుంటితనం పోలేదు. అది అలాగే కుంటుతూ 'నొండి' అనే పేరుతో స్కందాశ్రమవాసులకు ప్రియమైన పెంపుడు కోతిలాగ సంచరించేది.

శ్రీభగవానుల భక్తులు తీసుకొని వచ్చే పండ్లుగానీ, మిఠాయిలుగానీ అప్పటికపుడే భక్తులందరికీ పంచబడేవి. నొండి చుట్టుపక్కల లేకపోతే కొంచెం భాగం అతని కోసం కిటికీ దగ్గర వుంచబడేది. తిరిగి రాగానే అది గెంతుకుంటూ వెళ్ళి శ్రీభగవాన్ నుండి తన వాటా ప్రసాదం తాను తీసుకు తినేది. దాని వాటా ప్రసాదం మీద నేను చేయి వేశాను కాబట్టి, నాకు దానినుండి చెంపదెబ్బ, శ్రీభగవాన్ నుండి ముద్దైన తిట్టు రూపంలో ఉపదేశమూ లభించాయి. నొండినుండిగాని, మరే ఇతర కోతి నుండిగాని అదే ఆఖరుసారి నేను దెబ్బ తినడం.

2. కుటుంబ పూర్వీకుల వివరాలు:

'నే నెవరిని?' అను ప్రసిద్ధమైన శ్రీభగవాన్ బ్రహ్మాస్త్రం నేను ఉపయోగించుట లేదు. మా ఇంటి వివరాలు కొన్ని తెలియ పరచాలని నా ప్రయత్నం.

మధురకు దక్షిణంగా, ఏభై మైళ్ళ దూరంలో తిరుచ్చుళి అనే చిన్న ఊరు వుంది. 19వ శతాబ్దపు రెండవ భాగంలో, అక్కడ శ్రీసుందరం అయ్యర్, శ్రీమతి అలఘుమ్మ అనే దంపతులు వుండేవారు. కాలక్రమాన కీర్తిశేషులైన వారు జగత్ ప్రసిద్ధులయ్యారు. వారి జీవితకాలంలో కూడా వారున్న ఆ చిన్న ఊరులో దాతృత్వానికీ, దయాగుణానికీ, ఆతిథ్యానికీ, శీల సంపదకూ వారెంతో పేరుపొంది అందరి మన్ననలూ చూరగొన్నారు. వారికి ముగ్గురు అబ్బాయిలూ, ఒక అమ్మాయి. నాగస్వామి, వేంకటరామన్, నాగసుందరం వారి మగసంతానం, అలమేలు వారి కుమార్తె. 1892లో సుందరం అయ్యర్ హఠాత్తుగా మరణించడం వలన, ఆయన తమ్ముడైన సుబ్బయ్యర్ నాగస్వామినీ, వేంకటరామన్‌నీ తనతోపాటు మధుర తీసుకు వెళ్ళారు. సుందరం అయ్యర్ చిన్న తమ్ముడైన నెల్లియప్పయ్యర్‌తోపాటు అలఘుమ్మ, నాగసుందరం, అలమేలు మధుర దగ్గరే వున్న మానామధురై వెళ్ళారు.

మధురలో చదువుకుంటున్నపుడు, వేంకటరామన్‌కు తన 16వ ఏట, మరణానుభవమూ, దానితోపాటు అతి శీఘ్రంగా ఆత్మ సాక్షాత్కారమూ కలిగాయి. అచిరకాలంలో ఇంటిని వదలి, 1896 సెప్టెంబరు 1వ తారీఖున ఆయన తిరువణ్ణామలై వెళ్ళిపోయి, 1950 ఏప్రిల్ 14న మహాసమాధి పొందేవరకు సహజనిష్ఠలో భగవాన్ శ్రీరమణమహర్షి పేరుతో వుండిపోయారు. దివ్య ప్రకాశ

వంతమైన ఆ సన్నిధిని, ప్రపంచంలో వున్న భక్తులందరూ తమ హృదయములలో సందర్శించి ఆనందించారు.

వేంకటరామన్ అన్నగారు నాగస్వామి పెళ్ళైన కొద్ది సంవత్సరములలోనే గతించారు. తమ్ముడు నాగసుందరం, కీలపసలైకు చెందిన సుందరం అయ్యర్‌గారి కుమార్తె మంగళంను వివాహం చేసుకున్నారు. ఆ దంపతులకు ఇద్దరు బిడ్డలు, కలిగారు. కానీ, పసితనంలోనే ఇద్దరూ మరణించారు. శ్రీభగవాన్ చెల్లెలు అలమేలుకు సంతానం లేదు. తమ వంశం తన బిడ్డలతోనే అంతమై పోతుందేమోనని అలఘుమ్మ బెంగ పెట్టుకుని, కోడలు మంగళంను తీసుకొని తమ కుటుంబ దైవమైన శ్రీవేంకటరమణున్ని దర్శించుకోవడానికి 1913లో తిరుపతి వెళ్ళారు. తిరుగు ప్రయాణంలో శ్రీభగవాన్ రమణ మహర్షిగా పేరుపొందిన తన కుమారుడు వేంకటరామన్‌ను చూడటానికి తిరువణ్ణామలైలో ఆగారు. ఆ సమయంలో శ్రీభగవాన్ విరూపాక్ష గుహలో వుంటున్నారు. "మన వంశం అభివృద్ధి చెందవద్దా? కొడుకు పుట్టాలని నీ తమ్ముణ్ణి దీవించు" అని అలఘుమ్మ శ్రీభగవాన్‌ను బలవంత పెట్టారు.

శ్రీ భగవాన్ చిరునవ్వును దివ్యకటాక్షంగా భావించి కోడలుతో మానామధురై వెళ్ళిపోయారు అలఘుమ్మ.

తిరుపతి, తిరువణ్ణామలైల దివ్యశక్తుల అనుగ్రహంతో 26 మే 1914న, మంగళం ఒక మగబిడ్డను ప్రసవించింది.

తిరుపతి మూలవిరాట్లు శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి పేరిట, శ్రీ భగవాన్ పేరు ప్రకారం, బిడ్డకు 'వేంకటరామన్' అని పేరు పెట్టారు. అందరూ ముద్దుగా 'వెంకిటూ' అని పిలిచేవారు. నేను పుట్టిన కొద్దికాలానికే నా తల్లి జబ్బు పడింది. మానామధురై తాలూకా కచేరీలో నా తండ్రి నాగసుందరం పనిచేసేవారు. మా అమ్మను, ఆమె దేహస్థితి వలన మా తాతయ్యగారింటికి తీసుకు వెళ్ళారు. నాకు తల్లి పాలు కరువయ్యాయి. మా పొలాలు చూసే, పిచ్చు వేదన్, నన్ను మరవర్‌లు వుండే వీధికి తీసుకుపోయేవాడు. అక్కడ మరవర్ స్త్రీలు తమ చనుబాలు నాకు ఇచ్చేవారు. మరవర్ జాతీయులు ధైర్య సాహసాలకు ప్రసిద్ధులు. నాకున్న స్థైర్యానికీ, పట్టుదలకూ కొంత ఆ పాలే కారణం అనుకుంటాను. నాకు మూడేళ్లు అయినా రాకముందే నా తల్లి కాలం చేసింది.

3. అలమేలు అత్తకు పెంపుడు కొడుకు:

శ్రీ భగవాన్ ఏకైక సోదరి అలమేలును కుంద్రాకుడికి చెందిన పిచ్చు అయ్యర్‌గారికి ఇచ్చి వివాహం చేశారు. వారికి పిల్లలు లేరు. తన స్నేహితులు, బంధువులు ఇచ్చిన సలహా మేర, నా తండ్రిగారు నన్ను వారి సంరక్షణలో వదిలిపెట్టారు. పిచ్చు అయ్యర్ అన్నగారి పిల్లలు, తరచు ఆయనను చూడటానికి వచ్చేవారు. ఆయనను 'చిన్నాన్నా' అని పిలిచేవారు. వారిలాగే నేను కూడా అలాగే పిలవ నారంభించాను. వారి పిల్లల్లో ఎవరినైనా పెంచుకోమని, ఆయన సోదరులు పిచ్చు అయ్యర్‌ను బలవంతపెట్టేవారు. ఇది విన్న శ్రీభగవాన్, 'ఎందుకు! వెంకిటూ అతని దగ్గరే వున్నాడు

కదా!' అన్నారు. ఇంట్లో నేనొక్కడినే పసివాడిని కాబట్టి, నన్నెంతో గారాబంగా చూసేవారు. వ్యాపారస్థుడుగా, పిచ్చు అయ్యర్‌కు ఆ ప్రాంతంలో మంచి పేరు వుండేది. సొంత బస్ సర్వీస్ వుండేది. వాడుకోవడానికి ఒక ఫోర్డు కారు వుండేది.

కుంద్రాకుడిలో కొండమీద సుబ్రహ్మణ్యస్వామి గుడి వుండేది. నన్ను తరచు ఆ గుడికి తీసుకు వెళ్ళేవారు. కొండమీద మెట్లు ఎక్కుతున్నపుడు, ఏనుగును కట్టివేసే ఒక షెడ్‌లో నుండి వెళ్ళవలసి వచ్చేది. ఆ ఏనుగుతో నిర్భయంగా ఆడుకోవడం నాకు బాగా గుర్తుంది. ఆలయంలో ప్రసాదం చేయటానికి కావలసిన సరుకులన్నీ మావయ్య కొట్టు నుండే వెళ్ళేవి. నేను ఎవరితో గుడికి వెళ్ళినా నాకు బోలెడంత ప్రసాదం పెట్టేవారు. గుడి నుంచి తిరిగి వెళ్ళేటపుడు నాకిచ్చిన ప్రసాదమంతా ఏనుగుకు పెట్టేసేవాడిని. అది తొండంతో తీసుకుని గుటుక్కుమని తినివేసేది. కొద్ది రోజులలోనే మేము మంచి స్నేహితులమైపోయాం. నేను నిర్భయంగా ఏనుగు కాళ్ళ మధ్య నుంచి పరుగెత్తేవాడిని, దాని తొండం నిమిరేవాడిని. చూసేవారికి నా ఈ ఆటలు అబ్బుర పరిచేవి.

మావటతను ఏనుగును స్నానానికి తీసుకు వెళ్ళేటపుడు, మా ఇంటిముందు ఆపినపుడు, తన రాక తెలపటానికి ఆ ఏనుగు తొండం ఎత్తి ఘీంకారం చేసేది. నేను పరుగున వెళ్ళిదానికి అన్నం, వడలు, అప్పాలు మొదలగు పదార్థాలు తినిపించేవాడిని. అవి తిన్నాకే ఏనుగు అక్కడనుంచి కదిలేది. *(సశేషం)*

శ్రీ రమణ మహర్షి యొక్క భక్తాగ్రేసరులు

శ్రీ విశ్వనాథ స్వామి

మల్లాది ఫణిమాల

విశ్వనాథస్వామి 1904వ సంవత్సరంలో ఏప్రిల్ 21న శ్రీ రామస్వామి, అమ్మలు అమ్మ దంపతులకు జన్మించారు. శ్రీరామ స్వామిగారి తల్లి వారి చిన్నతనంలోనే మరణించడం చేత వారు, భగవాన్ తల్లితండ్రులైన శ్రీసుందరం అయ్యర్ మరియు అళఘమ్మ గారి వద్ద, తిరుచ్చుళిలో పెరిగారు.

వారి ఐదవ ఏట నుండి తొమ్మిదవ ఏట వరకు, విశ్వనాథ స్వామి, డిండిగల్‌లోని శృంగేరి మఠంలో రుద్రమును అధ్యయనం చేశారు. కౌమార దశలో విశ్వనాథస్వామి చురుకైన గాంధేయవాది. మదురై జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీకి 18 రూపాయల జీతంతో కార్యదర్శిగా నియమింపబడ్డారు. వారు ఆ జీతానికి బదులు అచ్చటి ఆహారాన్ని స్వీకరించేవారు. కానీ 1921లో శ్రీ భగవానుల వద్దకు వచ్చినప్పటినుండి వారి ప్రభావం చేత విశ్వనాథస్వామివారి రాజకీయ కార్యకలాపాలు క్రమంగా బలహీనపడ్డాయి. 1922 నుండి 1950వ సంవత్సరం వరకు వారు శ్రీభగవానులతోను, శ్రీకావ్యకంఠ గణపతిమునితోను ఎక్కువ సమయం గడిపేవారు.

విశ్వనాథస్వామి తమిళ, సంస్కృత భాషలలో మంచి పాండిత్యము కలిగి ఉండేవారు. వారు శ్రీరమణాశ్రమం ప్రచురణలను ఇంగ్లీషు, సంస్కృతం నుండి తమిళంలోకి అనువదించడమే కాకుండ స్వామి రామ్‌దాస్, మహాత్మా గాంధీ

గారి ఎన్నో రచనలను కూడా అనువదించారు.

విశ్వనాథస్వామి భగవాన్‌ను మొట్టమొదటిసారిగా 1921వ సంవత్సరంలో, స్కందాశ్రమంలో చూశారు. ఆ కలయికను వర్ణిస్తూ, విశ్వనాథ స్వామి "అత్యంత శక్తిమంతమైన శ్రీభగవాన్ అనుగ్రహ వీక్షణం నా అహంకారాన్ని పూర్తిగా నిర్మూలించింది. నేను మొట్ట మొదట భగవాన్‌ను స్కందాశ్రమంలో చూడగానే, వారిలో ఒక గొప్ప సమ్మోహనశక్తి ఉన్నట్లు గ్రహించాను. నేను చూసిన ఇతరులందరికంటే వారు ప్రత్యేకంగా, భిన్నంగా నాకు తోచారు. భగవాన్ భౌతిక శరీరంతో సంబంధం లేకుండా, దాని నుండి విడిగా ఉన్నారు. వారి చిరునవ్వు మరియు చూపు ఒక విశిష్టమైన ఆధ్యాత్మిక సౌందర్యంతో వెలిగిపోతున్నాయి. ఆయన లోనూ, ఆయన కదలికలలోనూ మచ్చలేని పరిశుద్ధత, వైరాగ్యము స్పష్టంగా కనిపిస్తుండేవి. వారిని సమీపించగానే ప్రత్యేకమైన సంతోషం కలుగుతుంది కూడ. వారి సన్నిధిలో మానసిక అలజడి తగ్గిపోయి, మనసు నైతిక బలాన్ని పుంజుకొని ఎన్నడూ ఎరుగని శాంతిని ప్రత్యక్షంగా మనం అనుభవించగలుగుతాము. దీనిని నేను 'రమణ లహరి' అని అంటాను. అంటే శ్రీరమణుల దివ్య సన్నిధిలో వారి అనుగ్రహం వల్ల కలిగే పారవశ్యంలో ఏ వ్యక్తి అయినా, తన ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిత్వాన్ని కోల్పోతారు. అంతటా వ్యాపించి ఉండి, అందరినీ కబళించివేసే దివ్యశక్తి అచ్చట ఉంటుంది. ఆ అనుగ్రహ ప్రకాశంలో, ఈ జగత్తును మ్రింగివేయ

గల అరుణాచలేశ్వరుని శక్తియే అది''.

ఒకసారి శ్రీ నిరంజనానంద స్వామి ప్రోద్బలం చేత శ్రీ భగవానుల ముందు విశ్వనాథస్వామి కొన్ని సంస్కృత శ్లోకాలను పఠిస్తే, భగవాన్ విశ్వనాథన్‌తో, ''నువ్వు ఇవన్నీ నేర్చుకున్నావు. కానీ నేను ఏమీ నేర్చుకోలేదు. అరుణాచలానికి వచ్చే ముందు నేనేమీ నేర్చుకొననప్పటికీ ఏదో ఒక మహాద్భుత శక్తి నన్ను ఆవరించి, నాలో విపరీతమైన మార్పును తీసుకు వచ్చింది. మీ తండ్రిగారైన రామస్వామిగారు హిమాలయాలకు వెళదామని కోరుకున్నప్పటికీ, ఒక కుటుంబ పెద్దగా మారారు. ఏమీ ఎరుగని నేను అరుణాచలానికి లాగబడి, ఇచ్చట స్థిరపడడం జరిగింది'' అని అన్నారు.

అప్పుడు భగవాన్ విశ్వనాథస్వామికి 'శ్రీరమణగీత' గ్రంథాన్ని ఇచ్చి, దానిని వారి తండ్రిగారికి అందజేయమన్నారు. అందులోని 18వ అధ్యాయంలోని శ్లోకాలు చదివి, శ్రీరమణుల పాదాల చెంతకు చేరవలెనని ధృడంగా నిర్ణయించుకుని, జనవరి 2, 1923న వారు శ్రీ భగవానుల వద్దకు వచ్చి, వారి పాదాలను ఆశ్రయించారు. విశ్వనాథన్ ఇంటివద్ద ఎవరికీ చెప్పకుండా, ఇల్లు వదలి వచ్చేసినట్టు భగవాన్ గ్రహించి, తల్లిదండ్రులకు అరుణాచలంలో ఉన్నట్లు తెలియచేయమన్నారు. భగవాన్ సన్నిధిలో ఉండటాన్ని మించిన సాధన మరొకటి లేనేలేదని విశ్వనాథన్ తెలుసుకున్నారు. శ్రీభగవాన్ సహచర్యంలో ఆధ్యాత్మిక ఔన్నత్యాన్ని ఆశ్రమం పనులలో పాలుపంచుకునేవారు. భగవాన్

రచించిన సాహిత్య గ్రంథాలు అధ్యయనం చేస్తూ, సందర్శకుల ప్రశ్నలకు భగవాన్ ఇచ్చే సమాధానాలు విని, అర్థం చేసుకుంటూ విశ్వనాథస్వామి గమ్యాన్ని చేరే దిశలో కఠినతరమైన అభ్యాసాన్ని చేశారు. ఉన్నది నలుబది యొక్క అనుబంధంలో భగవాన్ వ్రాసినట్లుగా, మహాత్ముని సాంగత్యం పొందగలిగిన వారికి, మతపరమైన, ఆధ్యాత్మికపరమైన ఆచరణలేమీ అవసరం లేవని, విశ్వనాథస్వామి అర్థం చేసుకున్నారు.

''నాలో ప్రస్తుతం ఉన్న జంతుప్రవృత్తులని ఎలా అధిగమించగలను? ఆ దిశగా నేను చేసిన స్వంత ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమయ్యాయి. ఏదో ఒక మహత్తర శక్తి వల్లనే ఇది సాధ్యమని నా విశ్వాసం'' అని ఒకరోజు విశ్వనాథస్వామి భగవాన్‌తో అంటే, శ్రీ భగవానులు ఎంతో కరుణతో, ''అవును నువ్వు అనేది నిజమే. ఇంద్రియాలకంటే ఉన్నతమైన శక్తిని జాగృతం చేయడం ద్వారానే, వీటిని అణచవచ్చును. నువ్వు ఆ ఉన్నతశక్తిని జాగృతం చేసి బలోపేతం చేసినట్లయితే, మిగిలిన ప్రతి ఒకటీ దానికదే వెల్లడి అవుతుంది. ధ్యానాన్ని, అవిరామంగా, నిరంతరం కొనసాగించాలి. ఆహారనియమాలు, ఇతర నియమాలు శ్రద్ధగా పాటించడంవల్ల ఆంతరంగిక శాంతిని నిలుపుకోవడానికి వీలవుతుంది'' అని అన్నారు.

విశ్వనాథస్వామి అరుణాచలంకి చేరుకుని నాలుగు నెలలు గడిచిన తరువాత, వారి తల్లితండ్రులు భగవాన్‌ని దర్శించుకుని, విశ్వనాథన్‌ను తిరిగి ఇంటికి తీసుకుని వెళ్ళడానికి అరుణాచలం

వచ్చారు. కాని ఈ పనిలో వారు సఫలీకృతులు కాలేకపోయారు. కరుణాపూరిత గళంతో భగవాన్ రామస్వామి దంపతులను ఇలా సమాధానపరిచారు. "నిండు మనసుతో, సంపూర్ణ నమ్మకంతో విశ్వనాథస్వామి శరణాగతి బాటపట్టారు. అతను ఎంచుకున్న మార్గం అంతర్గతంగా ఎంతో మంచిది. అందుకే కొడుకును గురించి వారు ఆందోళన చెందవలసిన పనిలేదు" మనల్ని మనం భక్తి శ్రద్ధలతో, నిజాయితీగా సాధనకు అంకితం చేసుకుంటే, సద్గురు రమణులు మనందరికీ ఆధ్యాత్మిక పరిపూర్ణత సిద్ధింపచేస్తారనడం అక్షర సత్యం. "సాధకుని ప్రయత్నమూ, గురువు అనుగ్రహమూ రెండూ సమానార్థకములైనవీ, ఒకేసారి జరిగేవి" అనే భగవాన్ వాక్కులను మనం ఎల్లప్పుడూ మరచిపోకూడదు.

విశ్వనాథన్ అష్టావక్రగీతను తమిళంలోకి అనువదించారు. అంతేకాక స్వామి రామ్‌దాస్ రచించిన 'ఇన్ క్వెస్ట్ ఆఫ్ గాడ్' అనే పుస్తకాన్ని మధురమైన తమిళభాషలో తిరిగి వ్రాశారు. విశ్వనాథ స్వామికి గల సాహిత్య ప్రతిభను భగవాన్ గుర్తించి, ఆశ్రమానికి ఆసక్తికరమైన పత్రిక ఏదైనా వస్తే, వెంటనే వారికి కబురంపే వారు.

'టాక్స్ విత్ శ్రీ రమణమహర్షి', 'ఉపదేశసార భాష్య', 'ఫార్టీ వర్సెస్ ఇన్ ప్రెయిజ్ ఆఫ్ భగవాన్', కపాలిశాస్త్రి గారు రచించిన 'సత్ దర్శన భాష్యం' వీటన్నిటినీ విశ్వనాథస్వామి తమిళంలోనికి అనువదించారు. సంస్కృతములో వారు వ్రాసిన 'శ్రీరమణ అష్టోత్తరము' శ్రీ భగవాన్‌ను స్తుతిస్తూ వ్రాయబడినది. అందులోని

ప్రతీ నామమునకు గల ప్రాముఖ్యతను వివరిస్తూ శ్రీ రమణ అష్టోత్తరమునకు వ్యాఖ్యానం కూడా వ్రాశారు. విశ్వనాథస్వామి చివరి దశలలో 'మౌంటెన్‌పాత్' పత్రికకు సంపాదకులుగా కూడా వ్యవహరించారు. సంపాదకులుగా విశ్వనాథ స్వామి చేసిన సేవ, విశేషమైన భక్తి మరియు సమర్థతతో కూడినదిగా పేరు గాంచింది.

కౌమార దశలో శ్రీ భగవానులకు శరణొందిన విశ్వనాథస్వామి, 75 ఏళ్ళ వయసులో, అక్టోబరు 22, 1979వ సంవత్సరంలో, శ్రీ అరుణాచలేశ్వరుని యందు ఐక్యమొందారు.

విశ్వనాథస్వామి ఎంతో నీరసించిన శారీరక స్థితిలో ఉన్నప్పటికీ ఎవ్‌లిన్ కీస్లో గారికి ప్రతిదినము ఒక గంట సంస్కృతము బోధించెడివారు. ఆ సమయములందు ఆమె, "మీరు వ్రాసిన రచనలు వేటినైనా నాకు దయచేసి బోధించండి" అని ప్రాధేయ పడినప్పటికి, వారు శ్రీ భగవానుల రచనలు మరియు బోధల పట్ల మాత్రమే ఆసక్తి కనబరుస్తూ వాటినే వివరించేవారు. అందుకే శ్రీ విశ్వనాథస్వామి ఎంత ఉన్నతమైన సాధకులైనప్పటికీ వారు ప్రప్రథమంగా శ్రీ భగవానుల శిష్యులే! అని ఆమె ఎప్పుడూ చెబుతూ, విశ్వనాథస్వామి పట్ల ఆమెకు గల గౌరవభక్తులను సవినయంగా వ్యక్తపరచారు.

(మూలం: అరుణాచలరమణ: ఎటర్నల్ ఓషన్ ఆఫ్ గ్రేస్, శ్రీరమణ మహర్షితో ముఖాముఖి.)

శరణాగతి - అంతరార్థం

అనువాదం: తాడిమేటి సత్యనారాయణ

(మౌంటెన్‌పాత్ (జులై-సెప్టెంబర్, 2018) సంచికలో శ్రీ నండూరి శ్రీరామమోహన్‌గారి వ్యాసం "యాన్ ఇన్‌సైట్ ఇంటూ సరెండర్" యొక్క అనువాదం)

బాధలు - ఫలితాలు:

మనం ఎల్లప్పుడూ ఆనందాన్ని, శాంతినీ కోరుకొంటామని శ్రీభగవాన్ అంటారు. కష్టాలను, బాధలను మాత్రం మనం వాంఛించము, నిరాకరిస్తాము. ఏమయినప్పటికీ, జీవితంలో ప్రతి యొక్కరు ఒక క్లిష్ట పరిస్థితిని ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఎదుర్కొనే వుంటాము. అట్టి పరిస్థితిని ఎదుర్కొనలేని నిస్సహాయ స్థితిలో వున్నప్పుడు దానికి పరిష్కార మార్గాన్ని వెంటనే వెదకుతాము. అంతేకాదు, ప్రశాంతమయిన ఒక సాయంసమయంలో కూర్చొన్నపుడు, అటువంటి బాధాకరమైన పరిస్థితి తిరిగి వస్తుందేమో, దానికి పరిష్కారమార్గం కనుగొనలేనేమో అనే ఆందోళన మనల్ని క్రుంగదీస్తుంది. మన నిస్సహాయత, పరిష్కారాన్ని కనుగొనలేని దీనావస్థలను గురించిన ఆలోచనలు మనలను చుట్టుముడుతాయి.

అలాంటి పరిస్థితులు, మనం ఎదుర్కొనే మానసిక వ్యథలు తిరిగి ఏర్పడకుండ అడ్డుకోలేమా? అడ్డుకోలేని స్థితి తప్పదంటే, ఫలితంగా కలిగే బాధలను ఎట్లాగ నిరోధించాలి? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం కావాలంటే, అసలు బాధలకు హేతువు ఏమిటి? దానికి పరిష్కారమేమిటి? అని చర్చించాలి. పరిష్కారం ఒక్కటే.

ఇట్టి పరిస్థితిని ఎదుర్కోవాలంటే ఏకైక మార్గం ''సంపూర్ణ శరణాగతి''. అంటే మన అహంకారాన్ని భగవంతునికి, లేదా గురువునకు లేదా ఆత్మకు అర్పించుకోవటమే.

మనకు గాయాలు తగిలినప్పుడు లేదా అనారోగ్యంగా వున్నప్పుడు శారీరకంగా నొప్పులను అనుభవిస్తాము. అనంతరం అవి దుఃఖాన్ని కలిగిస్తాయి. ఇక శరీరానికి నొప్పులు లేనప్పటికీ, మానసిక వ్యథలకు మాత్రం లోనై బాధపడతాం. భగవాన్ శరీర యాత్రలో జరిగిన రెండు పరిస్థితులను ఇక్కడ గమనించాలి. ఒకటి, వ్యథ తాత్కాలికమైనప్పుడు సమస్య కొద్ది కాలం మాత్రమే వుంటుంది. బాధ కూడా కొద్ది సమయమే. రెండవది, దీర్ఘకాల వ్యథలు. అంటే నెలల తరబడి మనిషిని క్రుంగదీసే బాధలు. ఫలితం అసాధారణమనిపిస్తుంది.

భగవాన్ జీవితంలో సంఘటనలు :

మొదటి సంఘటన భగవాన్ యొక్క మరణానుభవం. తీవ్రమయిన మరణభయం ఏర్పడినప్పుడు, వారు ఆ భయాన్ని ప్రతిఘటించలేదు, దానికి పరిష్కారం తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. భయం పుట్టింది, 'సరే' అని స్వీకరించారు. అసలు ఆ భయం ఏమిటో తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నించారు. దృఢంగా, తాను మరణిస్తున్నామని తెలిసి కూడా పరిష్కారాన్ని వెదకక ఉన్నటువంటి స్థితిని స్వీకరించారు. తమ నిత్యశాంతికి మూలమేదో దానిని తెలుసుకొన్నారు. ఈ భయమున్నంత సమయం వారిలో ''భగవంతుడు'' అనే తలపుగాని, ''శరణాగతి''

అనే ఆలోచనగాని కలుగనే లేదు. ఇక్కడ గ్రహించవలసినదేమంటే "ఇష్టములేనిదయినా, అంగీకరించలేనిదయినా ఉన్నటువంటి యథాతథ స్థితిని స్వీకరించడమే". అపుడే బాధలనుండి విముక్తి చెందగలమని శ్రీభగవానుల బోధ.

ఇక రెండవ బాధాకర పరిస్థితి భగవాన్‌కు ఎదురయింది. ఎడమ చేతి భుజానికి వచ్చిన సర్కోమా వ్యాధి. తీవ్రమయిన వ్యాధి అని ఎవ్వరూ మొదట అనుకోలేదు. భగవాన్‌కు ఇష్టం లేకున్నా వైద్యులు శస్త్ర చికిత్స చేశారు. ఆ సమయంలో శస్త్ర చికిత్సను అంగీకరించారు. ఆ పుండుకు శస్త్ర చికిత్స అంటే ఎంతో నొప్పితో కూడినది. కాని భగవాన్ ఆ నొప్పిలో కూడా ఎటువంటి బాధను కనబర్చలేదు. నొప్పి వుంది. కాని నొప్పి వారిది కాదు. నొప్పిని భరించడం, లేదా బాధపడడం శరీర లక్షణం. దానికి ఋజువు వారి ముఖంలో కనబడిన గంభీరమైన ప్రశాంతత. ఈ ప్రశాంతతనే భక్తులు వారి సమక్షంలో పొంది అనుభవించేవారు. ఇదే శరణాగతి. దానికి భగవాన్ ఒక సజీవ తార్కాణము. ఈ శరణాగతి తత్త్వాన్నే వారు 'సద్విద్య'లో రెండవ శ్లోకంలో వివరించారు:

> మరణభయమధికమైన యీ పురుషులు భవ మరణ రహితమగు మహేశ్వరుని చరణములనే శరణముగఁ బొందగలరు. తమ సంగములతోఁ దామును తమ అహం బుద్ధియు జచ్చి అనగా మమతాహంకారములు నశించి చావులేక స్వరూపమై వెలుగువారు మరల మరణచింతనొందగలరా!

శరణాగతికి తగిన లక్షణాలు:

సాధారణంగా బాధలు అనుభవిస్తున్నప్పుడే బాధలు లేని సుఖం యొక్క విలువను గుర్తించగలం. సర్వశక్తిమంతుడగు భగవంతుడు ఒక్కడే అట్టి సుఖాన్నివ్వగలడని నమ్మకం ఏర్పడుతుంది. బాధల నుండి విముక్తి చెందడానికి చేసే ప్రయత్నంలో తనకున్నటువంటి విలువైనవన్నీ భగవంతుని కరుణకు అర్పించడానికి వెనుకాడం. అదే ఆ శ్లోకం యొక్క భావం. అందులో ఈశ్వరుడు, వారి లక్షణాలను కీర్తించి శరణు పొందడమే భగవాన్ వివరించారు. అంటే, మొదట వ్యక్తి శరణాగతి చెందటానికి తగిన యోగ్యత కలిగి వుండాలి. యోగ్యత అంటే 1. ఈ లోకంపై వైరాగ్యము, ముముక్షత్వమును కోరడం. 2. బాధల నుండి విముక్తి పొంది శాశ్వతానందాన్ని పొందడం. 3. శరణాగతికీ, పరమానందానికీ వుండే సంబంధము తెలిసి వుండడం అంటే శరణాగతి, పరమానందం రెండూ ఒకే అర్థాన్నిచ్చే పదాలని తెలిసివుండడం. దాని ఫలితమైన పరమానందం శాశ్వతమని, ఇప్పుడే ఇక్కడే వుందన్న జ్ఞానం కలిగివుండడం.

"శ్రీమహర్షులతో సంభాషణ" అనే గ్రంథంలోనే భగవాన్ ఇంకా ఇలా అంటున్నారు. "ప్రతి యొక్కరూ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు మరణించవలసిందే కాని దాని గురించి ఎవ్వరూ తీవ్రంగా ఆలోచించరు. అందరికీ మరణ భయం వుంటుంది. ఆ భయం క్షణికం. ఇక భయమెందుకు? భయానికి కారణం "నేను ఈ దేహం" అనే భావన. శరీర మరణానంతరం ఆ శరీరాన్ని దహనం చేయటం

అందరికీ తెలిసిన విషయమే కదా! మరణం అంటే దేహం నశించట మనే విషయం అందరికీ తెలిసినదే. శరీరమే నేను అనే భావం వున్నప్పుడు మరణం అంటే తానే పోతున్నాననే భయం ఏర్పడు తుంది. జనన మరణాలు కేవలం దేహానికే పరిమితమైనవి. కాని జనన మరణాలు ఆత్మకు సంబంధించినవన్న భ్రమలో వుంటారు.

శరణాగతి జనన మరణ వలయం నుండి విముక్తి:

ఈ విషయంపై భగవాన్ ఇలా అన్నారు: “జనన మరణ వలయం నుండి బయటపడాలనే ప్రయత్నంలో మనిషి తనను రక్షించమని భగవంతుని ఆశ్రయిస్తాడు. అపుడే భగవంతునిపై అతడు భక్తి, నమ్మకాన్ని పెంచుకొంటాడు. మరి భగవంతుని ఎట్లాగ ఆరాధించాలి? జీవుడేమో బలహీనుడు, సృష్టికర్త శక్తిమంతుడు. అట్టి శక్తిమంతునిని ఎట్లాగ ఆశ్రయించాలి? దానికి సమాధానమొక్కటే! తనను భగవంతునికి అర్పించుకొనడం తప్ప మరొక మార్గం లేదు. అంటే, సంపూర్ణ శరణాగతి ఒక్కటే మార్గము. శరణాగతి అంటే తన సొంతం అనుకొన్నవన్నిటినీ ఆ కరుణామూర్తికి అర్పించుకొనడమే. సమస్తం అర్పించిన తర్వాత అటుపై అతనికి మిగిలివున్నది ఏది? ఏమీ లేదు. తను లేడు, తన సొంతమంటూ ఏదీ లేదు. ఒకమారు తనను భగవంతునికి అర్పించుకొన్న తర్వాత మనిషి చింతించాల్సిన పని లేదు. ఇక జనన మరణాలు అతనిని భయపెట్టలేవు. భయానికి కారణం ఈ శరీరమే. శరీరం తనది కానే కాదు. ఇక అతనికి భయ

మెందుకు? భయపడటానికి ఒకడున్నాడా? ఈ విధంగా ఆత్మను సాక్షాత్కారించుకొని పరమానందంలో మునుగుతున్నాడు” అని భగవాన్ బోధించారు.

ఒకటి మాత్రం గ్రహించాలి. ఈ విశ్లేషణ ద్వారా రోగభయంతో సహా సకల భయాలు, తన సొంతమనుకొన్నవి పోవడం, ఇవన్నీ వ్యక్తి తన ఉనికిని పోగొట్టుకొనడమేనని విశదమౌతుంది. శ్రీ భగవాన్ ఇంకా ఇలాగన్నారు “సర్వమూ నీవే, అంతా నీ ఇచ్ఛయే, నీ సంకల్పమే” అనే స్థితికి చేరుకొనడమే శరణాగతి”. ఈ దశ జ్ఞానము కంటె వేరు కాదు. ఇదే అద్వైత భావం. యథార్థంగా ద్వైతము లేదు, అద్వైతమూ లేదు. ఉన్నది ఏదో అదే. శరణు పొందడం, చాలా సులభమనిపిస్తుంది. దానికి కారణం మనిషి “నేను శరణొందాను” అని నోటి మాటతో చెప్పి, అటుపై తన భారాన్నంతా భగవంతునిపై మోపి, ఇక తాను విముక్తుడనని, తాను ఏ పనినైనా చేయవచ్చునని భావిస్తాడు. కాని నిజమేమంటే ఒక మారు శరణొందిన తర్వాత అతనికి ఎలాంటి ఇష్టా యిష్టాలుండవు. అతని సంకల్పము పూర్తిగా తొలగిపోవాలి. అపుడు ఆ స్థానాన్ని భగవంతుడు భర్తీ చేస్తాడు. అహంకార నాశమూ, జ్ఞానమనినా రెండూ ఒకటే. అందుకే వ్యక్తి, ఏ మార్గాన్ని అనుసరించినా, చివరకు జ్ఞానమునకు లేదా ఏకత్వానికి రావలసినదే. *(సశేషం)*

“Reflect On My Teachings and Do What You Like!”

Dr.K.Subrahmanian (Talk No.51A)

Religious books tell us that we will go to heaven if we think of God or utter His name in our last moments. But it is the most difficult thing to do. When the fear of death overtakes us, our attention will be on how to get out of the situation, on how not to succumb to death. Thinking about Him and at that time is not possible unless we have been thinking of Him all the time. We all know we will die one day, but we think it will happen several years later.

Young people never think of death. You start thinking about death often as you grow older. You see your friends and relatives passing away, and then you are reminded about death on those occasions. Still,you don’t think it is a very natural thing and that you must accept it. We all resist it because however miserable and difficult life may be, we want to continue since we know what life is; but,we do not know what death is. There is the fear of the unknown. We prefer to cling to what is known, rather than jump into the unknown. Only people who are very serious are interested in finding out the truth about death.Buddha, Nachiketas, and Bhagavan wereamong the few who faced death squarely. When Bhagavan felt he was dying, he never called for any doctor, but he faced it squarely and the result was that he conquered the fear of death. He realized that death was to the body, not to the soul, and this was not just an intellectual understanding. We all know this theoretically, but we don’t have that experience. We feel that death is the cessation of everything, and therefore there is fear. Death stares at us in the face, but we avoid thinking about it.

When Yudhisthira was asked by the *Yaksha,* “What is the strangest thing in this world?”, he said, “Human beings see death all around all the time, and yet, each one wants to remain in this world forever.”

अहन्यहनि भूतानि गच्छन्तीह यमालयम् ।
शेषाः स्थावरमिच्छन्ति किमाश्चर्यमतः परम् ॥

Ahanyahani bhutani gachanteeha yamaalayam ;
Seshah sthavaramicchanti kimaascharyamatah param

The scriptures say many such things, but we wonder whether these could be true. And we give our own reasons for not developing any conviction about these utterings.

Arjuna did not want to kill his relatives, his gurus and elders to win the kingdom. Krishna said to him,“It is your *dharma* to protect truth. There is no question of attaching yourself to *adharma*. Your job now is to fight evil. Your attachment for people should not stand in the way. When you fight, you are doing your duty and you can’t make a distinction between friend and foe.”

For example, you are an officer and one of your close friends has done something very wrong. You feel sorry and try to find out various ways in which he can be saved. Finally, when you find that there is no way to save him, and if you are a good officer, you give reluctantly whatever punishment he needs to be given. But when it is a person with whom you have no connection, you say straight away he must be punished. You say it is your duty and that is why you are doing it. Krishna says, “It is your duty to do it, and you should do it whether the person you are dealing with is a friend or a stranger.”

Who is Krishna? He is the Lord of the universe, but he humbly took up the job of driving the chariot of Arjuna – he chose to be the *sarathi*, the driver for Arjuna. Humility of this kind is possible only if you have no ego of any kind whatsoever. Bhagavan submitted to the regulations of the *ashram*. He never said, "It is my *ashram*, I will do as I please!" The *ashram* people said Bhagavan would be available at such and such time; he agreed to this, and made himself available. He never said it is a nuisance. That kind of humility is possible if you are at the level of Bhagavan.

Both Krishna and Bhagavan are considered as world teachers. But the manner in which they carried out this role is worth noting. When people come to us for advice, we do not hesitate to give advice. People listen, but they also consult a number of people, and then take a decision. When you come to know that they did not take your advice, you are very upset. We think that we are the best judge. Here again, there is this ego, "I know what is best". The one who receives the advice is the one who has the ultimate responsibility to solve his problem. We must be sensitive to this. In rare instances, the one who takes your advice has implicit faith in you and is prepared to follow whatever you say. If this is the case, the responsibility of the one who gives advice, becomes far greater. When you are asked to give advice, you must give it and leave it at that. The best thing is, do not give advice unless asked. We must be extraordinarily careful in this. When it is asked, and the other person does not follow it, you must not get upset. You have done what was asked and must leave it at that.

Krishna was asked by Arjuna what he should do, and Krishna talked about many paths, dealing with so many

aspects like Karma yoga, Bhakti yoga, etc. In the end he says,

इति ते ज्ञानमाख्यातं गुह्याद्गुह्यतरं मया ।
विमृश्यैतदशेषेण यथेच्छसि तथा कुरु ॥

ititejnanam-aakhyatamguhyaat-guhyatarammaya
vimrushyaitad-aseshenayathecchasitathakuru

(Bhagavad Gita 18-63)

"I have told you so many things, which are very secret. I don't tell this to everybody. Think of what I have said deeply, reflect on them." Then, Krishna says, "***yatechasithatha kuru***". This is extraordinary. Krishna did not say, I am the Lord of the universe, I have told so many things, so follow me. But He said, "You reflect on all that I have said **and do what you like**."

All our troubles are because we want our children to do what they are told to do. Do you have any control over your children? When they are young, when they do not listen to you occasionally, you are happy because of your love for them. As they grow older, you are unhappy because you are afraid of what might happen to them, if they don't follow your advice. Our intentions are good, but we must remember that it is not we alone who are influencing them. They are influenced by their friends, and by a variety of things in this world- what they see, read and hear. We do have to advise them once in a while, however difficult it is, because it is our duty. We speak from experience. But if we expect them to follow our advice in toto, we will be disappointed. In this aspect, we must all follow Krishna. The Lord Himself has said, "Think of all that I have said, and follow or do what you like!" He did not want to bind anyone.

The Malai Is Where You Are!

Smt.Manaswini Sridhar

The author of this article, Smt. Manaswini Sridhar, is the daughter of Dr. K.S. In it, she shares with us, the brief but profound teaching she received from her father and grandmother.The narrative serves as a reminder of the fourth sloka of Sri Adi Sankaracharya in his Siva Manasa Puja:

आत्मा त्वं गिरिजा मतिः सहचराः प्राणाः शरीरं गृहं
पूजा ते विषयोपभोगरचना निद्रा समाधिस्थितिः ।
संचारः पदयोः प्रदक्षिणविधिः स्तोत्राणि सर्वा गिरो
यद्यत्कर्म करोमि तत्तदखिलं शंभो तवाराधनम् ॥ - शिवमानसपूजा

Atma tvam girija matih sahacharaah praanaah sariram griham

Pooja te vishayopa bhogarachanaa nidra samadhi stithih

Samcharah padayoh pradakshina vidhih stotraani sarva giro

Yadyatkarma karomi tatthadakhilam Sambho tavaaraadhanam. ***– Siva Maanasa Pooja***

Thou art my Self (Âtmâ); my intelligence is Girijâ (one born of the Himalayas, i.e. consort of Lord Shiva); my life forces, sense-organs, are Your attendants; my body is Your abode (Temple of the Lord); experiencing the objective world is Your worship; my sleep is the state of samâdhi; moving about with two feet is circumambulating You, O Lord; all the words and speeches are hymns about You; whatever action I perform, O Lord Shambu, it is all Your worship alone. Editor

When I was expecting my first child, I was in Hyderabad with my parents and grandmother. My father used to say that I needed to take a walk in the morning and in the evening. We were in the campus of what was then known as CIEFL, and there was plenty of space to walk. My grandmother would tell me to take a walk around the place just outside our gate. An area had been encircled by hedges, and so when one walked around it was almost like walking around a hill. My grandmother would sometimes take two or three rounds with me, and then sit on a chair by the gate, waiting for me to complete my walk.

On the very first day, she told me, “When you go for your walk, don’t think of it just as walking; tell yourself that you are going around the hill of Arunachala. If your mind thinks that thought, then that is where you are.” Simple words, but what profound philosophy behind them! Even today, when I go on long walks, these words of wisdom ring in my ears and my mind is then focused on the holy hill.

As my grandmother grew older and became weaker, she found it difficult to travel to Tiruvannamalai. Yet, she always spoke to my father about going there, just one more time. My father would tell her, “If you go there, you are wondering how we all are. If you are here, you think of Tiruvannamalai. It is better you remain here and think of Arunachala.”

My father used to narrate the story of Poosalar Nayanar, the great devotee of Lord Shiva, who built a temple for Shiva in his heart. He would become very emotional as he narrated the story, and as he did so, you could vividly picture the temple being constructed step by step.

Stories like these from my father, and simple but profound words of wisdom from my grandmother made me understand that spirituality can encompass and embrace everything in life. You need not necessarily be sitting in a quiet meditation room to meditate; the mind can be trained to meditate and become one with Arunachala all the time - even while cooking, cleaning, driving or walking.

Lest We Forget
Sri K. Ramkishan

A.V. Ramanaiah

[*Sri K. Ramkishan was a gem amongst the devotees of Sri Ramana Kendram, Hyderabad. A great favourite of Dr.K.S, he rendered yeomen service to the Kendram in various ways. He and his family have totally identified themselves with Sri Bhagavan and Arunachala. We remember him with admiration and gratitude. Editor*]

Sri Ramkishan received the call from Arunachala at a very tender age. Unknown to his parents, he went away to Tiruvannamalai and started living in the Chalam compound, thanks to the kindness and graciousness of Sri Chalam. This was much before Sri Ramana Kendram, Hyderabad was established. His parents were under great stress;they traced him to and Arunachalam and they brought him back.

Eventually, he came into contract with Dr.K.S and became a member of the Kendram in its formative years. He served as Secretary to the Kendram in the period 1980-81.

All the senior Kendram devotees remember him with admiration for his soulful, extempore rendering of *Akshara Mana Malai,* in both Telugu and Tamil. It was remarkable that he memorised this work of Sri Bhagavan not only in Telugu but also in Tamil. He appeared to go into a trance while reciting *Akshara Mana Malai* in both languages.

Sri Ramkishan took an active part in all the activities of Sri Ramana Kendram. Particular mention should be made about the work he did in respect to poor feeding. In the early days of the Kendram, poor feeding was organised for the elderly ladies in a home, and for boys staying in a Government hostel. The items distributed were modest – two buns and a plantain. On special occasions, a sweet was added. Sri Ramkishan used to purchase the items needed and the packets to put them in. The distribution was done on every third Sunday. Sri Ramkishan used to get all the packets ready by Saturday. If for some reason, the distribution could not be carried out, he used to visit the homes before hand and explain the position.

Sri Ramkishan, along with Sri J.Yadaiah Garu, played an active role in getting *Sri Ramana Jyothi* ready for distribution - affixing address slips, stamps, verification of addresses and delivery to Post office, etc.

An incident that is etched in the memories of all senior devotees of the Kendram speaks volumes about the dedication and large heartedness of Sri Ramkishan to the Kendram. A plot of land - not the present one - was allotted to Sri Ramana Kendram in the Bathakamma Kunta area of Hyderabad. Money had to be paid to get the plot registered. When the last date arrived, the requisite cash could not be

mobilized. Though some devotees pledged their contribution, cash had not been handed over. Sri Ramakishan took a daring decision to tide over the problem by pledging a piece of his mother's jewellery. Such is the noble foundation on which Sri Ramana Kendram, Hyderabad was built!

During the formative years of the Kendram, *satsangs* were held every day of the week. Sri Ramkishan made it a point to attend all them without fail. He gave topmost priority for the *satsang* meetings.

Sri Ramkishan served in the Muncipal Department of the Government of undivided Andhra Pradesh. He rose to the position of Muncipal Commissioner and served in places like Tenali and Chittoor.

His elder daughter, Chy.Arunachaleswari, adds the following about her father:

My father, Sri Ramkishan, was a morning person. He always woke up early in the morning and did yoga for many years. He chanted *Arunachala Siva* either in Tamil or Telugu at least once a day.

He never missed Kendram meetings on Sundays in spite of his hectic office work. He always made time for *Sri Ramana Jyothi*. Sometimes, he would leave early from his office for poor feeding. Most of the time, he took us along for the poor feeding.

In 1998, he chose to get transferred to Chittoor as it was close to Tiruvannamalai. While in Chittoor, he travelled to Tiruvannamalai at least once a month to visit Sri Ramanasramam and for *giripradakshina*.

When he went to Tiruvannamalai, he got down at the main bus stand and walked to Sri Ramanasramam.

While returning from the Ashramam, he would go on *giripradakhina* and complete it near the bus depot and boarded a bus for Chittoor.

My father was a sincere employee. In 2001, he received a letter of appreciation from the then Chief Minister, Sri Chandra Babu Naidu Garu, for the good work done as Municipal Commissioner, Tenali.

He loved to read books and had a big collection of good books. Many of them were recently donated to Sri Ramana Kendram, Hyderabad.

Sri Ramana Kendram is blessed to have such exemplary devotees in its fold. Sri Ramkishan's innate nobility and devotion, coupled with the training and blessings he received from Dr.K.S. made him a shining star of the Kendram.

I pay my respectful homage to this great devotee.

Kavyakantha's Chatvarimsat

V.Krithivasan

यतिनामधिपेन कुशाग्रलसन्मतिना धृतिनाशितचित्तभुवा ।
लहरीं प्रमदस्य सदा वहता निहतान्तरशात्रवसंहतिना ॥

Yatinamadhipena kushagralasan-*matina dhriti nashita chitta bhuva*

lahareem pramadasya sadaa vahataa nihatantara shatravasamhatinaa

Yatinamadhipena: Chief of Ascetics; *kushagralasan-matina*: Intellect sharp as the tip of a blade of kusha grass;

dhriti nashita: firmly destroyed;

chitta bhuva: lust in the mind;

lahareem pramadasya: waves of bliss; *sadaa vahataa*: carries always;

nihatantara shatravasamhatinaa : annihilated the host of inner enemies.

Verse Meaning : Chief of Ascetics, Sri Ramana's intellect is sharp as the tip of a blade of grass. By his steadfast abidance in the Self, he has destroyed lust in the mind. He has annihilated the inner enemies (*kama, krodha, lobha, moha* etc.). He is always established in intense and bliss.

Kavyakantha's reference to Sri Bhagavan as Chief of Ascetics, reminds one of the reference to Suka Brahmarishi in *Srimad Bhagavatham*. When King Parikshith has only seven days to live owing to the curse of the son of a Rishi, he decides to spend the seven days in the company of holy men on the banks of the Ganga. Many *Maharishis*, *Rajarishis* and *Devarishis* assemble around him on coming to know about his plight. The list includes sages like Vasishta, Atri, Chyavana, Viswamitra and so on. The King asks them, "What should a man like me, with death imminent, do now?" Just then, Suka, the son of Vyasa, always immersed in the bliss of the Atman, who is rarely seen amidst a crowd, walks in. Seeing the sixteen year old, all the great sages stand up with reverence! Parikshit addresses him as *Yoginam Paramam Guru*, guru of even the greatest of yogis. In a similar way, Kavyakantha, the great Muni, refers to Bhagavan as *Yatinaam Adhipah,* Chief of Ascetics.

One of the devotees of Bhagavan, Sri N.N.Rajan, author of *Sri Ramana Dhyanam* and *Bloom of the Inner Glory*, says, "Bhagavan is the Supreme Being in flesh and blood, perfection

to the core. They say an *avatar*, but he is not an *avatar*, just above that state. He is Supreme Being personified. Face to face, he sat among us; we slept with him, took food with him and sat at his feet for years together. We hear about *rishis* in the annals of history, but we do not hear anything about such a great sage. He is the greatest sage of our time. In the Vedic age also there were rishis, but they had their own impulses: they got anger, they got lust. Can we say any such thing about Bhagavan? No."

Innumerable spiritual masters visited Bhagavan to have his darshan, to enjoy the bliss of his presence. Even Siddhas, in forms other than human, used to visit him. One day, one of his attendants by name Vaikuntha Vaasar, woke up in the night and was amazed to see a wondrous form of light standing in front of Bhagavan. It disappeared after a while. Bhagavan, by way of calming the frightened attendant, told him that Siddhas took many forms to pay him a visit.

Kavyakantha goes on to talk about Bhagavan's sharp intellect (*kushaagra-dhee)*. Through his constant abidance in the Self, he could grasp very subtle concepts in the *Vedas* and the *Upanishads* and various other scriptures -which he had not formally studied- and give insightful explanations to reputable scholars, to their utter amazement. He could compose poetry in four languages effortlessly, by casually picking up the grammatical rules from experts in those languages. These experts would later exclaim that the compositions were just perfect. The word used by the poet to refer to the sharpness is 'the tip of the *kusha* grass'. This grass is used in *Vedic* rituals, and gathering these is a skilful art in itself, because if one is not

alert, they will cut the fingers. It is interesting to note that the word for skill in Sanskrit, *kaushalam,* is derived from *kusha!* The Muni then says that Bhagavan's and mind was devoid of even a trace of desire of any kind, especially lust. This is understandable as Bhagavan had absolutely no body consciousness. Kavyakantha re-emphasises it again in the last line of the verse, where he states that all the inner enemies of man, viz., lust, anger, covetousness, delusion, pride and jealousy have been rooted out – *nihatantara- shatrava-samhatinaa-* from Bhagavan's mind.

The verse extolls the waves of bliss (*lahareem pramadasya*) that were a permanently evident in Bhagavan, even when afflicted by the cruellest form of cancer. Swami Satyananda, an attendant of Bhagavan has this to say about Bhagavan's attitude towards the disease: "After one operation, there was profuse bleeding from the body of Bhagavan. There was a big crowd outside, but no one was allowed inside. I was very moved and, shedding tears, told Bhagavan that it was painful to see such suffering. Bhagavan was absolutely unconcerned about his condition and said, 'What suffering? All is Bliss.'

We Are Chosen by Atman

V.Ganesan

(Talk in Hyderabad on 9th Dec, 2017)

Prostrations to Bhagavan Sri Ramana Maharshi, prostrations to *pujya* Papaji, prostrations to *pujya* Mataji Krishna Bai. I feel very happy to be in your presence. Divinity is present here. Once, when somebody told Sri Bhagavan that devotees have come to have your *darshan*, he replied, "No,

I am the one having their *darshan*. Each one of them is Arunachala *swaroopa*." This has been the approach of all *mahatmas*. They do not see us as we see ourselves; they see only the divine in us. Katopanishad says, *Atman* chooses *Atman*. We have all been chosen by the *Atman*, the Truth. Reality has chosen each one of us because Reality is present in each one of us. If we look beyond the body, please be assured that each one of us is *Atman*. That's why Ramana Maharshi used to say, "You are not what you think you are." All identifications like "I am a male, having a name, a bachelor etc." are false. When you recognize the inner silence, you are the truth. To recognize the divinity within us, we have to surrender completely and totally to the "I am". Surrender what? Surrender name and form. Usually, we feel that it is not possible to surrender body and mind. Sri Bhagavan used to say, "Every night, for 7 hours you have involuntarily surrendered your body and mind to the same divinity."

Sadhana refers to surrendering yourself in the waking state also. And this is not a theory, this is to be experienced; and to have the experience, the easiest parameter is to chant the name of holy Lord. God is there; you, as the limited being, are here - and the gap can be filled very easily by chanting the name. It is important to recognize this. Be assured that each one of us has already been chosen; there is no doubt about that.

I feel the urge to share with you that I was an ordinary boy; even now, I am very ordinary, but God has chosen me. Excuse me for talking about myself. I studied M.A. philosophy, took up a job in Bombay as sub-editor of a

newspaper. I had all the desires of an ordinary person - career, family life, comfortable life, etc. Even though I was brought up in *Ramanasramam* from my childhood, I never had any spiritual inclination. I never wanted to be in *Ramanasramam,* but wanted to be in the world. *Atman* had a different plan. In Bombay, I was forced to have a spiritual experience, the details of which are very difficult to explain or narrate. I now know that by giving that experience Bhagavan blessed me, that is to say, the *Atman* chose me.

I had a vision one day, of my body travelling to Benares, of being guided to the Kasi and Viswanath shrine. There I offered flowers by way of worship. And the priest there commanded me to bend down and embrace that *lingam*. That was the last thing I heard. I did not know what happened afterwards. After six days, I woke up in a hospital. I found a policeman standing near me who said that I was found in the gutters. He was standing by my head and was going on praying. He was requesting me, "Child, what is your name? Where are you coming from?" All these days he had been asking me that. When I regained consciousness I told him, I was so and so, came from Ramanashram in South India and all that. The policeman sent word to Ramanashram and my father ShriT.N.Venkataraman came and took me back to Tiruvannamalai. I was very sick and had to be treated for three months. Then, I became normal. One of the sadhus there, a devotee of Bhagavan, advised me to practice Bhagavan's teaching, 'Who Am I'? I had read the book and was familiar with the teachings of 'Who Am I?' I read it again a number of times. But instead of

practicing that, I thought I knew everything, and began to argue with people that Bhagavan's teaching was the greatest. But it was only words, and there was no experience. When this happens, you are drowned in arrogance. Knowledge merely makes you say, "I know and you do not know."

At that juncture, Sri T.K.Sundaresa Aiyer, who was my school teacher and a *mahatma*, saw my plight, and told me to read the life of Sri Ramakrishna Paramahamsa. But my arrogance of knowing Sri Bhagavan made me tell him, "Bhagavan's teaching is enough, I won't read any other saint's life." But he pleaded with me for nearly two months, and finally I got hold of a book titled, *Life and Teachings of Sri Ramakrishna Paramahamsa*. By God's grace, I obeyed elders' words. I read nearly a hundred pages that night, and my whole life was transformed. What we know as *jnana*, is only *bhakti*, devotion. I realised that Ramana Maharshi's teachings can be put into practice only through devotion, not with brains or arrogance. That was the beginning of my spiritual life. I became humble and all my anger, short -tempered nature, irritation etc., left me.

After reading about Sri Ramakrishna, I started worshipping Ramana Maharshi, my *guru*. I was also fortunate to obtain the guidance of a living guru, Sri Sundaresa Aiyer. He told me to go to Swami Ramdas in Anandashram for further guidance. That very night, I took the train and came to Anandashram. Near the gate, Swami Sachidanandji received me with great warmth and took me to Pappa (Swami Ramdas). Pappa was in a small room. I went in and fell at his feet. When he asked me what I wanted from him, I said,

"I want guidance from you, Pappa." He asked me to meet him the next day. The next day, I again repeated my request for spiritual guidance. It was my newly acquired humility that made me say that. He asked me go see Mataji. At that time I did not know who Mataji was. But Swami Sachidananda helped me again. Mataji was in the kitchen, and I explained to her that Pappa sent me to her for spiritual guidance. She then opened up to me and said, " If Pappa has said so, from now on, I have to take responsibility for your spiritual growth." My dear brothers and sisters, Atman chooses, and Mataji being Atman, what I am today is entirely due to the guidance of Mataji.

As per my request, Mataji gave me a private audience. Our conversation was partly in Malayalam, which she spoke slowly for my benefit, and partly in Tamil. Mataji and I were there in the dining hall, believe me, for one and a half hours. Mataji gave guidance to me at all levels -personal, physical, mental and spiritual. She told me, "Your path is Ramana Maharshi's Self enquiry only, Bhagavan Ramana Maharshi is your *guru*, your place of stay is Arunachala, you be very clear about this, and all the time I will guide you." She made me stay in Anandashram for a few weeks. What a beautiful spiritual experience it was that Mataji gave!

Then I came back to *Ramanashram*. While there, I received one more guidance from her. She told me that my duty and spiritual sadhana was to take care of all the old devotees of Ramana Maharshi. After Maharshi's *mahanirvana*, they had all left the *ashram* and gone away. They were scattered all over India. They had sacrificed their youth, their personal life to be with Ramana Maharishi. She

said I should bring them all back and look after them. For some minutes, my brain stopped working. I had read both eastern and western philosophy which advise meditation, worship, prayers etc., but I had never heard that taking care of old devotees was a mode of *sadhana*! But she looked at me pointedly, and said, "Do not have any doubts. By doing this, you will learn everything."

Dear friends, obey the holy words of *mahatmas*; those words will guide you. The rest of my life at *Ramanashram* consisted of bringing all the old devotees,who were spending their old age at the mercy of friends and relatives, back to the *ashram*. I located them in places like Kolkata, Bombay, Pune, Vijayawada and other places, and brought them. And they were so happy! Nearly fifty devotees came back to the *ashram*. The *Ramanashram* management was dead against it, as the resources were scarce then. But I looked on them as Arunachala *swaroopas*. While serving them, friends, my *sadhana* was ripened. All the trace of arrogance, all traces of knowledge was completely erased. While serving them, I had gone within and stayed in that inner silence, which is fullness, *purnam.*

For nearly 27 years, I did not go back to Anandashramam. But under peculiar circumstances, I went back again. It so happened that I was doing *sadhana* in Kashi as per the instructions of Yogi Ram Surat Kumar. I was asked to stay for one year in Kashi, but after seven months I had a premonition that somebody close to me was about to die. I rushed back to be told by the Yogi that it was Mataji who was on her death bed.

I went to Anandashram immediately.Once again, Swami Sachidananda was there to take me to Mataji. He told me she was asking for me. At first they thought it was her son (who was also called Ganesan) she was asking for. But it turned out that she was referring to me. I was very moved and fell at her feet. My premonition and the time she started asking for me coincided.

One day, she asked me about the assignment she had given years ago - of bringing back old devotees. I replied, "Yes, Mataji. Nearly fifty people were brought back. I took care of their needs, I served them and gave them medical support. One after the other the old devotees passed away and I attended their last rites and carried them to the burial ground along with others. I honored them by giving them a very honorable burial or cremation." I also added, "I brought out all the old manuscripts in *Ramanashram* in print form. What all physical service I could do, I have done. I have fulfilled your wish also. Now will you please give me moksha? I want that direct experience of Atman." On hearing this, Mataji held my head and put it on her chest, and said, "My child, I will give you what you are seeking, it is my responsibility to let you know, but you have some more work to do."

Mataji also taught me that before the start of self-enquiry, one should prostrate to the guru and chant a few times his holy name. Then sit for meditation or start the self-enquiry. I have been doing that, I am sharing them with you, whatever your problems, your achievements, surrender everything to

Him. Just have a picture of him in the room, prostrate to it, it is not some ritual, it is for your growth. The blessings that the *mahatma* gives you is for the growth of the spiritual maturity. Every day take the name, pray, and chant; these are not rituals. Assume that their presence is within you. You must always remember that you are the truth, you are the divine itself. The divine is carrying you, it is always guiding you. Surrender the human in you, surrender the mind, and the divine will guide you.

Saints Of Periapuranam

Enadinatha Nayanar

Enadinatha Nayanar was born in Eyinanur, near Kumbakonam in the Chola Kingdom. He was an ardent devotee of Lord Siva. His Bhakthi for the Lord was such that he was devoted even to the external marks of Siva Bhakti. To Enadinathar, the three white lines of *vibhuti* or sacred ash on one's forehead were sufficient to evoke his reverence. According to *Saiva Siddhantha*, through this mark Lord Siva teaches silently that the spiritual aspirant should destroy the three types of impurities namely, ego, *Karma* (selfish activity), and *Maya* (illusion); the three desires, which are desire for worldly goods, for son and for wife; the three *Vasanas*, which are worldliness, attachment to the body, and blind faith in the *Sastras*; and that he should transcend the three bodies (physical, subtle and causal), and the three states, namely waking, dreaming and deep sleep for attaining union with the Lord.

The *shastras* say that the sacred ash is a divine healer. It

cures all diseases, including the disease of birth and death, and bestows on the devotee who wears it, the highest wealth, which is *moksha*. This being the glory of the sacred ash, Enadinathar saw Siva Himself in whoever came to him with the ash on his forehead. He was ready to give even his own life for the sake of the devotee who wore the sacred ash.

Enadinatha Nayanar was a very good swordsman. He was a tutor to the princes in fencing. He earned a good income from his profession. He spent all his income in the service of the Siva *bhaktas*. He became very popular, too. This evoked the jealousy of another man belonging to the same profession, by name Atisura, who was neither skilful at fencing nor strong. Added to this, he was also full of vices. Yet, he wanted to fight Enadinathar and defeat him.

One day Atisuran marched fully armed towards Enadinathar's house with all his relatives,. He challenged him to a fight, and asked Enadiar to meet him in a nearby grove. In the meantime, the friends of Enadinathar had also gathered around him. The two parties fell on each other, and in the terrible fight that ensued many lives were lost. Atisura ran away from the grove. But the desire to kill Enadinathar still remained in his heart. He devised a strategy to lure him alone. He sent a message to Enadinathar saying, "Let us fight again, but without any assistance this time. Otherwise, many innocent people will die on our account. Let us go to a lonely place, without anyone's knowledge and fight." Enadinathar accepted it.

The next morning, Enadinathar went away secretly and was awaiting Atisura's arrival at the stipulated place. Atisura,

with the sacred ashes on his forehead (which was cleverly hidden by his shield), approached Enadinathar. Enadinathar pounced upon him, with a big roar. In a moment, Atisuran removed the shield, revealing the sacred ashes. Enadinathar quickly lowered his sword and thought, "What a sin I was about to commit! He has become a Siva Bhakta now. I must not harm him. Let him achieve his object of killing me." Endinathar wanted to throw the sword away at first, but kept it in his hand, else he would be compelling his opponent (a Siva Bhakta!) to incur the sin of killing an unarmed person. As he was mutely standing thus, Atisura killed him. Lord Siva was highly pleased with this self-sacrificing devotion that Enadinathar had for the devotees who wore the sacred ash, His mark. He appeared before Enadinathar as he fell and took him to His Abode.

Life Subscription (15 years): Rs.750/- Annual Subscription: Rs.80/- (Cash/M.O./ D.D./Cheque only), favouring **Sri Ramana Kendram, Hyderabad.** Add Rs.15/- for outstation cheques. Donations in favour of Sri Ramana Kendram, Hyderabad are exempt (50%) from Income Tax under Section 80G.

Printed & Published by **Sri P. Keshava Reddy**, H.No.3-4-529/2, F.No.202, Devi Laxmi Nilayam, Lingampally, Barkatpura, Narayanaguda, Hyderanad-500027, Telangana State, on behalf of **Sri Ramana Kendram,** printed at Reddy Printers, # H.No.1-9-809, Adikmet, Hyderabad-500044, Telangana State, Published at **Sri Ramana Kendram,** H.No. 2-2-1109/A, Tilaknagar X-Road, Bathukammakunta, Shivam Road, Hyderabad-500013, Telangana State. Editor: **Dr. V. Ramadas Murthy.**

Address of Sri Ramanasramam: Tiruvannamalai, Tamilnadu-606 603.
Ph.04175-237200, Office No.: 04175-236624
email: ashram@gururamana.org
For Accommodation: email: stay@gururamana.org
Phone: 04175-237400, website: www.sriramanamaharshi.org